

TERTIARY EDUCATION

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

UDC 37.014.6:378:005.6

DOI 10.35433/pedagogy.2(109).2022.95-108

THE INFLUENCE OF THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF MEDICAL EDUCATION INSTITUTIONS ON THE LEVEL OF ACADEMIC ACHIEVEMENT AND THE QUALITY FORMATION OF GENERAL EDUCATIONAL COMPETENCIES IN APPLICANTS FOR EDUCATION

S. V. Gordiichuk*, I. V. Ivanenko**

The article presents the results of a monitoring study on the impact of the educational environment of a medical education institution on the level of educational achievements and the quality of the formation of comprehensive competencies in applicants for education. The indicators of the success of applicants for education with incomplete secondary general education, who obtained corresponding qualification in the specialty 223 "Nursing" according to the educational and professional programs "Nursing" and "Medical Care" of the junior bachelor educational degree are considered. A comparative analysis of the level of educational achievements of applicants in a comprehensive institution, during the entrance exam and after the completion of the first semester of study at a professional medical college in the disciplines "Biology" and "Ukrainian language" was carried out. In the process of conducting practical classes in the "biology" and "Ukrainian language" disciplines, educators of a professional medical college used innovative methods and means of training. Significant (medical business: biology – 46.7%, Ukrainian language – 48.9%, respectively nursing: 23% and 45.9%) improvement in the level of educational achievements among applicants for education according to the results of semester assessment in general education disciplines, compared with the indicators in the certificate of basic general secondary education. Qualitative indicators and average score educational success of educational applicants is analyzed, and positive dynamics is established, which is expressed by a significant increase in these indicators (medicine: biology – 37.8%, Ukrainian language – 48.8%, respectively nursing: 22.9% and 45.8%, relative to the average score of its increase ranges from 0.2 to 0.5) from both educational

* Doctor of Sciences (Pedagogy), Docent, Acting Rector
(Zhytomyr Medical Institute of ZRC)
stepanovasvg77@gmail.com
ORCID: 0000-0003-4609-7613

** Graduate Student
(Institute of Pedagogy of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv)
Foreign Language Teacher
(Zhytomyr Medical Institute of ZRC)
ivanenkoirisha@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7597-5617

components in each of the studied educational and professional programs. It is emphasized that in the institution of professional pre-higher education, the educational process is based directly on the formation of professional clinical thinking and the possibility of forming general and special competencies in applicants. After all, educational and professional programs, according to which applicants study, provide for the implementation of the educational process on the basis of systematic, professionally oriented, competent, student-centered approaches. In addition, it is proved that the educational environment as a system of safe learning conditions, comfortable interpersonal interaction, availability of resources for compliance with the rights and norms of physical, psychological, informational and social security of each participant in the educational process, and teaching methods and tools used by teachers during the organization of the educational process has a significant impact on the process of formation of general educational competencies of students in a professional medical college.

Keywords: educational environment, education, quality of education, applicants for education, educational space, internal system of quality assurance of education, monitoring.

ВПЛИВ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ НА РІВЕНЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ТА ЯКІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

С. В. Гордійчук, І. В. Іваненко

У статті представлено результати моніторингового дослідження щодо впливу освітнього середовища закладу медичної освіти на рівень навчальних досягнень та якість формування загальноосвітніх компетентностей у здобувачів освіти. Розглянуто показники успішності здобувачів освіти, що вступили на навчання до фахового медичного коледжу на основі неповної загальної середньої освіти та здобувають освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр за спеціальністю 223 "Медсестринство" на ОП "Сестринська справа" та ОП "Лікувальна справа".

Здійснено порівняльний аналіз рівня навчальних досягнень здобувачів освіти у загальноосвітньому закладі під час вступного іспиту та після завершення першого семестру навчання у фаховому медичному коледжі з навчальних дисциплін "біологія" та "українська мова". У процесі проведення практичних занять з навчальних дисциплін "біологія" та "українська мова" педагогічними працівниками фахового медичного коледжу було використано інноваційні методи та засоби навчання. З'ясовано суттєве (лікувальна справа: біологія – 46,7%, українська мова – 48,9%; сестринська справа: відповідно 23% та 45,9%) покращення рівня навчальних досягнень у здобувачів освіти за результатами семестрового оцінювання із загальноосвітніх дисциплін, порівняно з показниками в свідоцтві про базову загальну середню освіту. Проаналізовано якісні показники та середній бал навчальної успішності здобувачів освіти та встановлено позитивну динаміку, яка виражається значним підвищенням цих показників (лікувальна справа: біологія – 37,8%, українська мова – 48,8%, відповідно сестринська справа: 22,9% та 45,8%, щодо середнього балу його підвищення коливається в межах від 0,2 до 0,5) з обох освітніх компонентів на кожній з досліджуваних освітньо-професійних програм. Підкреслено, що у закладі фахової передвищої освіти освітній процес базується безпосередньо на формуванні у здобувачів освіти професійно-орієнтованого, клінічного мислення та можливості здобуття загальних та спеціальних компетентностей. Освітньо-професійні програми, за якими навчаються здобувачі, передбачають реалізацію освітнього процесу на основі системного, професійно-орієнтованого, компетентного, студентоцентрованого підходів. Крім того, доведено, що освітнє середовище як система безпечних умов навчання, комфортної міжособистісної взаємодії, наявності доступних ресурсів для дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу, а також методів та засобів навчання, що використовуються педагогічними працівниками під час організації освітнього процесу, має вагомий вплив на процес формування загальноосвітніх компетентностей у здобувачів освіти у фаховому медичному коледжі.

Ключові слова: освітнє середовище, освіта, якість освіти, здобувачі освіти, освітній простір, внутрішня система забезпечення якості освіти, моніторинг.

Introduction of the issue. In the context of the modern process of modernization of education in Ukraine, related to its competence, subject dimensions, the implementation of the ideas of competent, environmental approaches, student-centeredness, internal quality assurance systems of educational activity is of particular importance, since the creation of a high-quality educational process and a favorable educational environment, primarily related to the need for a total and systematic transition based on an innovative, competent education system, which focuses on self-development of the applicant for education [4]. In addition, the formation of general competences in medical students is a priority, since modern society requires young specialists capable of self-development and responsibility, who can adapt to the conditions of professional life in a timely and flexible manner, are involved in the field of health care.

The educational environment of the medical education institution is a cultural, educational, motivating factor in the formation and development of the individual. In addition, the strategy of a favorable educational environment can be implemented only with the active participation of all stakeholders: administration, heads of structural units, scientists, educators, support staff, applicants for medical education [8].

Current state of the issue. Analyzing the results of the review of scientific sources on the problem under study, we identified that the influence of the environment on the development of personality was considered in the works of famous teachers: K.A. Helvey, J.A. Comenius, J.J. Rousseau, etc.; the problem of the connection between the educational environment and the educational process was investigated in the works of: M.M. Jordansky, A.V. Shulgina, etc.; the concept of the educational environment, as a means of acquiring various competencies by specialists was studied by N.V. Morse, V.I. Slobodchikov, V.A. Yasvin, etc.; the problems of quality of management of educational activities are reviewed in the works of V.I. Bondar, I.E. Bulakh, S.V. Gordiychuk,

Постановка проблеми. У контексті сучасного процесу модернізації освіти в Україні, пов'язаного з її компетентнісними, суб'єктивними вимірами, особливої ваги набуває реалізація ідей компетентнісного, середовищного підходів, студентоцентризму, систем внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, оскільки створення якісного освітнього процесу та сприятливого освітнього середовища, насамперед, пов'язані з необхідністю тотального та системного переходу на основі інноваційної, компетентнісної системи освіти, що орієнтується на саморозвиток здобувача освіти [4].

Освітнє середовище закладу медичної освіти є культурним, освітнім, мотиваційним фактором становлення і розвитку особистості. Окрім того, стратегія сприятливого освітнього середовища може реалізовуватись лише за умови активної участі усіх стейкхолдерів: адміністрації, керівників структурних підрозділів, науково-педагогічних і педагогічних працівників, допоміжного персоналу, здобувачів медичної освіти [8].

Аналіз основних досліджень і публікацій. Розглянемо результати проведеного огляду наукових джерел з досліджуваної проблеми. Вплив середовища на розвиток особистості розглядався у працях відомих педагогів: К.А. Гельвеція, Я.А. Коменського, Ж.Ж. Руссо та ін., проблема взаємозв'язку освітнього середовища та освітнього процесу досліджувалася у працях педагогів: М.М. Йорданського, А.В. Шульгіної та ін.; поняття освітнє середовище, як засіб набуття різноманітних компетентностей фахівцями, досліджували Н.В. Морзе, В.І. Слєбодчикова, В.А. Ясвін та ін.; проблемам управління якістю освітньої діяльності присвячено роботи В.І. Бондаря, І.Є. Булах, С.В. Гордійчук, Г.А. Дмитренка, Л.М. Калініної, Т.О. Лукіної тощо.

Важливо зазначити, що безпосередньо поняття "освітнє середовище" є складним і багатовимірним, саме тому останніми роками воно постійно перебуває у полі

G.A. Dmytrenko, L.M. Kalinina, T.O. Lukina, etc.

It is important to note that the concept of "educational environment" is complex and multidimensional, thus, in recent years, it has been constantly in the field of topical scientific research. The educational environment as a phenomenon, from the point of view of system analysis, occupies a prominent place in the theory and methodology of higher professional education [2]. Therefore, the definition of the concept under study requires clarification.

In the Great explanatory dictionary, the term "environment" is interpreted as a set of natural conditions in which the vital activity of any organism occurs [1]. Based on this, the "environment" is considered as an external space surrounding the object of study, has systematically organized components and creates conditions for its existence in space, interacting with it.

Considering the relationship between the concepts of "space" and "environment", the scientist Y.V. Dragnev notes that they are close, but not synonymous concepts. "<...> Space in relation to the environment is a construct of a higher order in which several environments can be located <...>" [5]. L.L. Redko defines "<... > the educational environment of the educational institution as "a set of opportunities to meet the student's professional and educational needs for the formation of his professional competence<... >"[9].

Researcher O.O. Yaroshynska identifies the educational environment of higher education institutions as "<... > a set of conditions that affect the purposeful interaction of educational subjects and ensure the effective functioning of the forms, methods and means of the educational process in order to achieve the goals of its subjects <...>" [10]. Psychologists interpret the educational environment as a system of pedagogical and psychological influences, which not only creates opportunities for the development and disclosure of those abilities and talents that have already been revealed, but also those that have not yet manifested themselves [9]. In our opinion, these definitions focus on the

наукових досліджень. Освітнє середовище як феномен, з точки зору системного аналізу, займає чільне місце у теорії та методиці вищої професійної освіти [2]. А тому для формулювання поняття "освітнє середовище", розглянемо дефініції, за допомогою яких науковці відображають сутність цього феномену.

У Великому тлумачному словнику термін "середовище" трактується як сукупність природних умов, у яких відбувається життєдіяльність якогонебудь організму [1]. Виходячи із зазначеного, "середовище" розглядається як зовнішній простір, що оточує об'єкт дослідження, має системно організовані складові та створює умови для існування його у просторі, вступаючи з ним у взаємодію.

Розглядаючи співвідношення понять "простір" та "середовище", науковець Ю.В. Драгнєв, зазначає, що вони є близькими, але не синонімічними поняттями. "<...> Простір по відношенню до середовища є конструктом вищого порядку, в якому може знаходитися декілька середовищ <...>" [5]. Л.Л. Редько визначає "<...> освітнє середовище закладу освіти як "сукупність можливостей для задоволення професійно-освітніх потреб студента для становлення його професійної компетентності<...>" [9].

Дослідниця О.О. Ярошинська аргументує освітнє середовище ЗВО як "<...> сукупність умов, які впливають на цілеспрямовану взаємодію суб'єктів освіти й забезпечують ефективне функціонування форм, методів та засобів освітнього процесу з метою досягнення цілей його суб'єктів. <...>" [10]. Психологи тлумачать освітнє середовище як систему педагогічних та психологічних впливів, що не тільки створює можливості для розвитку та розкриття тих здібностей та талантів, що вже розкрились, але й таких, що ще не проявились [9]. На нашу думку, зазначені дефініції зосереджують увагу на характеристиці освітнього середовища як динамічної системи. У цьому контексті середовищу притаманні такі риси, як: мобільність, активність, когерентність, пластичність, стійкість,

characteristics of the educational environment as a dynamic system.

Having studied the approaches to the interpretation of the concept of "educational environment", we concluded that most researchers identify the educational environment as a multi-level system of conditions that provides optimal parameters of educational activities of a certain educational subject in all aspects – target, content, procedures, effectiveness, resources. [3; 7]. The educational environment of an EI includes a set of factors (material, spatial, subject, social, personal) that interacts with each other, thus being impacted in the process, which is called "organization of the environment".

It is worth noting that the main goal of the educational activity of the educational institution is the comprehensive development of the applicant, it is possible to achieve this goal by ensuring a high level of quality of education. Revealing the essence of the internal system of quality assurance of education, it is necessary to note the ratio of such terms as "quality of education" and "quality of educational activity".

The Law of Ukraine "On Education" defines the quality of education as "<... >in accordance with the learning outcomes to the requirements established by law, the relevant standard of education and / or an agreement on the provision of educational services<... >" and the quality of educational activities as a level of "<... > the organization, provision and implementation of the educational process, which ensures the receipt of quality education by persons and meets the requirements established by law and / or an agreement on the provision of educational services <... >" (paragraphs 29, 30 of part 1 of article 1) [6].

Consequently, the quality of education is considered in the indissoluble unity of the quality of the process (activity) and the quality of the result. The quality of the educational process (activity) is an integral part of the quality of education, which depends on the relevant properties of the educational environment, includes the qualitative and quantitative characteristics of the educational process, the quality of professional competence of teachers, the

векторність.

Дослідивши підходи до тлумачення поняття "освітнє середовище", ми дійшли до висновку, що більшість дослідників під освітнім середовищем розуміють багаторівневу систему умов, яка забезпечує оптимальні параметри освітньої діяльності певного освітнього суб'єкта в усіх аспектах — цільовому, змістовому, процесуальному, результативному, ресурсному [3; 7]. Освітнє середовище освітнього закладу включає сукупність чинників — матеріальних, просторових, предметних, соціальних, особистісних, які взаємодіють між собою, впливають один на одного, "організують середовище". Нам імпонують дані погляди на освітнє середовище закладу вищої освіти.

Варто звернути увагу, що головною метою освітньої діяльності закладу освіти є всебічний розвиток здобувача, досягти даної мети можна, забезпечивши високий рівень якості освіти. Розкриваючи сутність внутрішньої системи забезпечення якості освіти, необхідно зазначити про співвідношення таких термінів, як "якість освіти" та "якість освітньої діяльності".

Закон України "Про освіту" визначає якість освіти як "<...>відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг<...>", а якість освітньої діяльності — як рівень "<...> організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг <...>" (пункти 29, 30 частини 1 статті 1) [6].

Отже, якість освіти розглядається у нерозривній єдності якості процесу (діяльності) і якості результату. Якість освітнього процесу (діяльності) є невід'ємною складовою якості освіти, яка залежить від якості освітнього середовища, включає якісні й кількісні характеристики освітнього процесу, якість професійної компетентності викладачів, якість організаційно-

quality of organizational and managerial competence.

Aim of research is to investigate the impact of the educational environment of the medical education institution on the level of educational achievements of applicants for education and the quality of the formation of general education competencies.

Results and discussion. The system of educational activity of EI is dynamic, so only systematic monitoring can ensure its improvement. In accordance with the Law of Ukraine "On Education", the components form four directions of the internal system for ensuring the quality of educational activities and the quality of education of the institution: the educational environment, the system of management activities, the system of pedagogical activity and the system for evaluating the educational activities of applicants for education. During the monitoring study, we processed the results of entrance exams, assessments in the certificate of basic general secondary education and semester assessments of applicants who entered the College of Zhytomyr Medical Institute based on basic general secondary education in 2021-2022 academic year in the specialty 223 "Nursing", EP "Nursing Care", EP "Medical Care" for obtaining an educational and professional degree of professional junior bachelor. Comparative analysis was carried out on two educational components: biology and Ukrainian language. According to the list of components of the educational and professional program, these disciplines belong to the regulatory block.

The experiment was attended by 101 and 102 groups of EP "Medical Care" – 45 applicants for education (table 1) and EP "Medical Care" – 48 applicants for education (table 2). Assessment of educational achievements of applicants for education was carried out at the following levels: high, sufficient, medium, and low.

управлінської компетентності.

Метою дослідження є дослідити вплив освітнього середовища закладу медичної освіти на рівень навчальних досягнень здобувачів освіти та якості формування загальноосвітніх компетентностей.

Виклад основного матеріалу. Система освітньої діяльності закладу освіти є динамічною, тому тільки систематичний моніторинг може забезпечити її вдосконалення. Відповідно до Закону України "Про освіту" складові фактично утворюють чотири напрямки внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти закладу: освітнє середовище, система управлінської діяльності, система педагогічної діяльності та система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти. Під час моніторингового дослідження ми опрацювали результати вступних іспитів, оцінки в свідоцтві про базову загальну середню освіту та семестрові оцінки здобувачів, що вступили на навчання до коледжу Житомирського медичного інституту на основі базової загальної середньої освіти у 2021-2022 н.р. на спеціальність 223 "Медсестринство", ОП "Сестринська справа", ОП "Лікувальна справа" для здобуття освітньо-професійного ступеню фаховий молодший бакалавр. Порівняльний аналіз здійснювався по двох освітніх компонентах: біологія та українська мова. Відповідно до переліку компонент освітньо-професійної програми ці навчальні дисципліни належать до нормативного блоку.

У експерименті взяли участь 101 та 102 групи ОП "Лікувальна справа" – 45 здобувачів освіти (табл. 1) та ОП "Сестринська справа" – 48 здобувачів освіти (табл. 2). Оцінка навчальних досягнень здобувачів освіти здійснювалася за такими рівнями: високий, достатній, середній та низький.

Table 1

Comparative background of the level of educational achievements of applicants for education in the specialty 223 "Nursing", EP "Medical Care"

Biology						
Level	Assessment in the certificate		Entrance exam		Semester assessment	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
high	11	24,4%	9	20%	7	15,5%
sufficient	8	17,8%	13	28,9%	29	64,5%
medium	26	57,8%	23	51,1%	9	20%
low	-	-	-	-	-	-
Just	45	100%	45	100%	45	100%
Ukrainian						
Level	Assessment in the certificate		Entrance exam		Semester assessment	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
high	3	6,7%	1	2,2%	9	20%
sufficient	10	22,2%	14	31,1%	26	57,8%
medium	32	71,1%	30	66,7%	10	22,2%
low	-	-	-	-	-	-
Just	45	100%	45	100%	45	100%

After completing the first semester of study, the ratio of applicants for education who have an "average" level of achievements in biology is at 20%, as opposed to the indicator during the entrance exam, which was 51.1%. While the "sufficient" level of achievement received 35.6% more applicants than during the entrance exams (28.9%). When comparing the indicators in the certificate with semester estimates, we see a tendency to significantly increase the level of achievements in the discipline to "sufficient" by 46.7%. Such indicators confirm the effectiveness of the provision of educational services in an educational institution and the formation of basic knowledge at a high level in this discipline.

Analysis of indicators from the Ukrainian language lessons also has positive changes. This is confirmed by a significant difference in the "average" level of achievement, because when entering, this figure was 66.7%, and at the end of the first semester of study decreased to 22.2%. In addition, 26.7% more applicants reached the "sufficient" level, when this indicator in the exam received only 31.1%. It is worth noting that 20% of applicants at the end of the first semester of studying the discipline received a "high" level of knowledge, while the entrance exam rate

Після завершення першого семестру навчання відсоток здобувачів освіти, які мають "середній" рівень досягнень з біології, знаходиться на рівні 20%, на противагу показнику під час вступного іспиту, який становив 51,1%. Тоді як "достатній" рівень досягнень отримали на 35,6% більше здобувачів, ніж під час вступних іспитів (28,9%). При порівнянні показників у свідоцтві із семестровими оцінками ми спостерігаємо тенденцію до значного підвищення рівня досягнень з дисципліни до "достатнього" на 46,7%. Такі показники підтверджують ефективність надання освітніх послуг у закладі освіти та формування базових знань на високому рівні із зазначеної дисципліни.

Аналіз показників з української мови також має позитивні зміни. Це підтверджується суттєвою різницею "середнього" рівня досягнень, адже при вступі цей показник становив 66,7%, а на кінець першого семестру навчання знизився до 22,2%. Окрім цього, на 26,7% більше здобувачів досягли "достатнього" рівня, коли цей показник на іспиті отримали лише 31,1%. Варто відмітити, що 20% здобувачів наприкінці першого семестру вивчення дисципліни здобули "високий" рівень знань, тоді як показник вступного іспиту коливався в

ranged from 2.2%. When comparing indicators in the certificate with semester estimates, we observe a similar situation as in the analysis of indicators in biology. However, it is worth noting that some indicators of the level of achievement in secondary schools in both disciplines were not confirmed in the entrance exams, in one case applicants demonstrated a higher level of knowledge than in school, while others, on the contrary. It is obvious that the level of achievements of applicants in the Ukrainian language during their studies at a higher education institution has increased significantly.

межах 2,2%. При порівнянні показників у свідоцтві із семестровими оцінками ми спостерігаємо аналогічну ситуацію, як і при аналізі показників з біології. Однак, варто зауважити, що окремі показники рівня досягнень у загальноосвітніх закладах з обох дисциплін не підтвердилися на вступних іспитах, в одному випадку здобувачі продемонстрували вищий рівень знань, ніж у школі, інші ж навпаки. Є очевидним, що рівень досягнень здобувачів з української мови під час навчання у закладі вищої освіти значно підвищився.

Table 2

Comparative income of the level of achievements of applicants for education in the specialty 223 "Nursing", EP "Nursing care"

Biology						
Level	Assessment in the certificate		Entrance exam		Semester assessment	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
high	4	8,3%	2	4,1%	6	12,5%
sufficient	24	50%	20	41,7%	33	68,8%
medium	20	41,7%	26	54,2%	9	18,7%
low	-	-	-	-	-	-
Just	48	100%	48	100%	48	100%
Ukrainian						
Level	Assessment in the certificate		Entrance exam		Semester assessment	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
high	3	6,3%	2	4,1%	7	14,6%
sufficient	13	27%	11	22,9%	31	64,6%
medium	32	66,7%	35	73%	10	20,8%
low	-	-	-	-	-	-
Just	48	100%	48	100%	48	100%

The results of a comparative analysis of the educational achievements of the students of the EP "Nursing Care", presented in Table 2, demonstrate a significant level of educational achievements in biology during their studies at the higher education institution. This is confirmed by the difference in the indicators of their school, entrance, and existing level of educational achievements at the end of the first semester of studying the discipline. Thus, during the entrance test in biology, 54.2% of applicants demonstrated an "average" level of knowledge, but in comparison with semester estimates, this figure decreased by 35.5% and is at the level of 18.7%.

Also, by 27.1% more applicants

Результати порівняльного аналізу навчальних досягнень здобувачів освіти ОП "Сестринська справа", представлені у таблиці 2, демонструють значний рівень навчальних досягнень з біології під час навчання у ЗВО. Це підтверджується різницею показників їх шкільного, вступного та наявного рівня навчальних досягнень у процесі закінчення першого семестру вивчення дисципліни.

Відтак, під час вступного випробування з біології 54,2% здобувачі освіти продемонстрували "середній" рівень знань, однак у порівнянні з семестровими оцінками цей показник знизився на 35,5% та знаходиться на рівні 18,7%.

Також на 27,1% більше здобувачів

increased their own level of knowledge to "sufficient", now it is 68.8% and is the predominant indicator of semester achievements. Accordingly, the "high" level reached 8.4% more applicants than when entering (4.1%). When comparing the indicators in the certificate with semester estimates, we see an increase in the level of achievements to "high" by 4.2%, "sufficient" – 18.8%, and the "average" level of achievements decreased by 23%.

The obtained results of comparative analysis in the Ukrainian language indicate a significant improvement in the level of success of applicants, namely: at the time of entrance exams, a significant share (73%) of applicants demonstrated only the "average" level of knowledge, now 52.2% of them have increased this level above the "average"; 41.7% more applicants reached a "sufficient" level after the end of the first semester than during the entrance exam – 22.9%, and 14.6% of applicants achieved an excellent result, receiving a "high" level of achievement in this discipline, which is 10.5% more than when entering. Regarding the comparison of semester and school grade in the discipline, we again state an increase in the achievements of applicants for education to a "sufficient" and "high" level, at the same time, the average level of achievement has more than halved.

In addition, we calculated the average score and quality indicator for each of the disciplines and compared these indicators with each other. The results are shown in Fig. 1-4.

підвищили власний рівень знань до "достатнього", наразі він становить 68,8% та є переважаючим показником семестрових досягнень. Відповідно "високого" рівня досягли на 8,4% здобувачів більше, ніж при вступі (4,1%). При порівнянні показників в свідоцтві із семестровими оцінками ми спостерігаємо підвищення рівня досягнень до "високого" на 4,2%, "достатнього" – 18,8%, а "середній" рівень досягнень знизився на 23%.

Отримані результати порівняльного аналізу з української мови свідчать про суттєве покращення рівня успішності здобувачів, а саме: на час вступних іспитів вагома частка (73%) здобувачів продемонстрували виключно "середній" рівень знань, наразі 52,2% з них підвищили цей рівень вище "середнього"; на 41,7% більше здобувачів досягли "достатнього" рівня після завершення першого семестру, ніж під час вступного іспиту – 22,9%, а 14,6% здобувачів досягли відмінного результату, отримавши "високий" рівень досягнень із зазначеної дисципліни, що на 10,5% більше, ніж при вступі. Щодо порівняння семестрової та шкільної оцінки з дисципліни ми знову ж таки констатуємо підвищення досягнень здобувачів освіти до "достатнього" та "високого" рівня, разом з тим, середній рівень досягнень при цьому знизився більш ніж удвічі.

Окрім цього, ми обрахували середній бал та якісний показник за кожною з дисциплін та порівняли ці показники між собою. Результати продемонстровані на рис. 1-4.

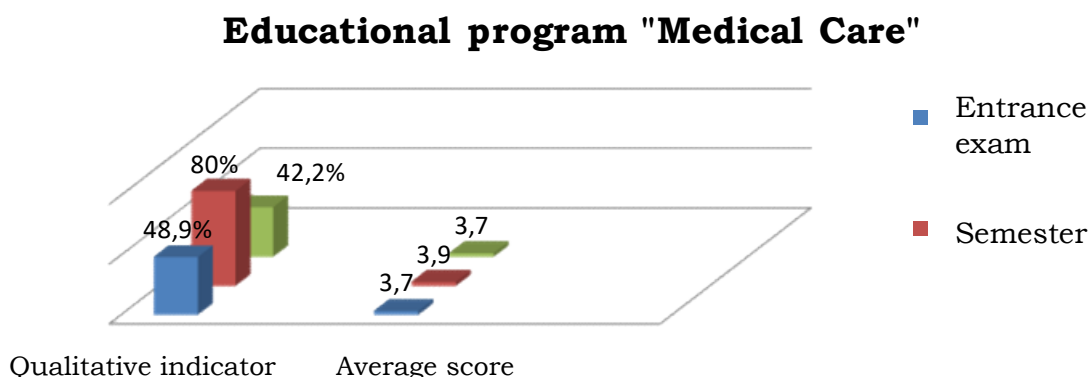

Fig. 1. Average score and qualitative indicator in biology

Educational program "Medical Care"

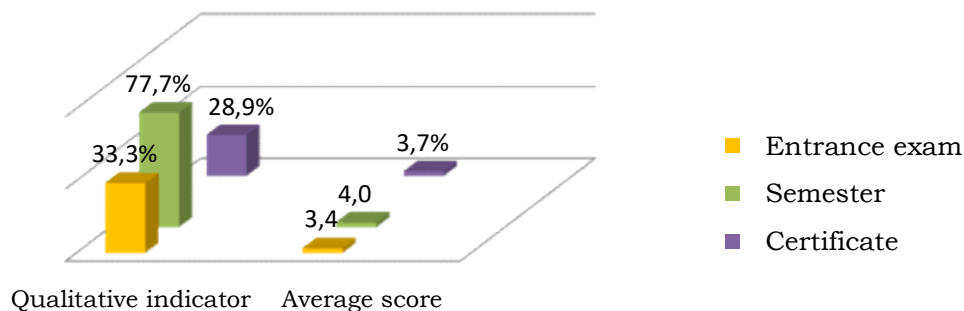

Fig. 2. Average score and qualitative indicator in the Ukrainian language

Educational program "Nursing Care"

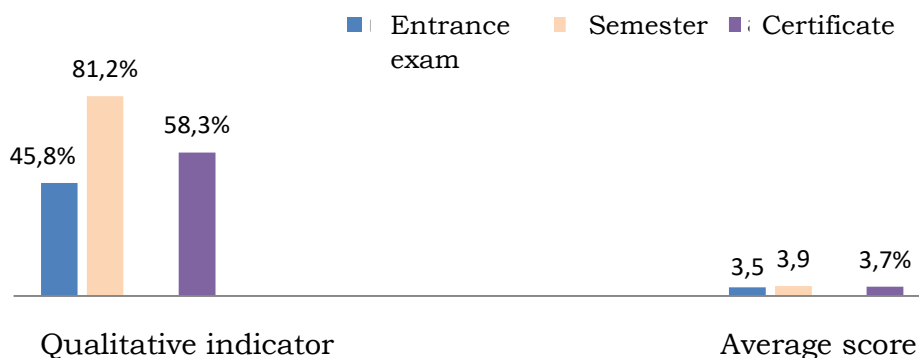

Fig. 3. Average score and qualitative indicator in biology

Educational program "Nursing Care"

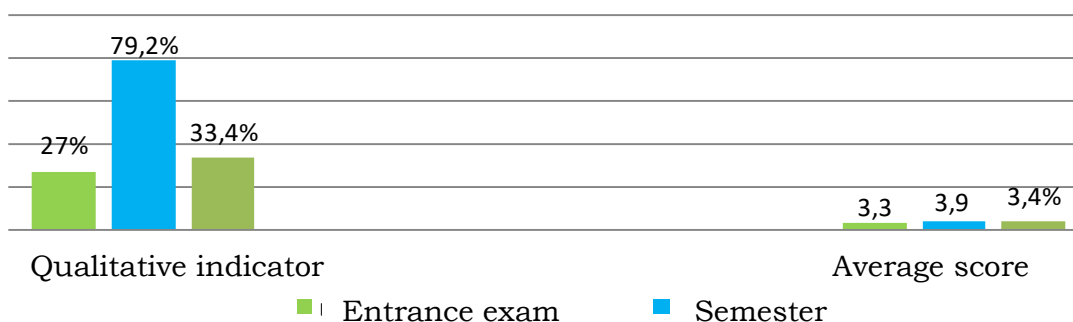

Fig. 4. Average score and qualitative indicator in the Ukrainian language

After analyzing the qualitative indicators and the average score of the success of applicants for education of the EP "Medicine" and EP "Nursing", they established the presence of significant changes and positive dynamics, which are expressed by a significant increase in the quality indicator and the average score in the disciplines studied.

Проаналізувавши якісні показники та середній бал успішності здобувачів освіти ОПП "Лікувальна справа" і ОПП "Сестринська справа", встановили наявність суттєвих змін та позитивної динаміки, яка виражається значним підвищенням якісного показника та середнього балу з досліджуваних дисциплін.

It should be noted that pedagogical workers in the process of conducting practical classes in the discipline's "biology" and "Ukrainian language" used innovative methods and means of training, including: *work in small groups, carousel, microphone, unfinished sentence, brainstorming, mosaic, analysis of the situation, modern methods of sequencing sceptication and eidoss-compendium, associative method of "crosssens", mental maps*. In addition, information platforms and applications were actively used: *Zoom, Proficonf, Viber, Telegram, Kahoot, Canva, Classtime, Learning Apps, Padlet, Google-class, Jam board, Lesson, Universe*.

Thus, it has been proved that the educational environment, as a system of safe learning conditions, comfortable interpersonal interaction, the availability of available resources for the observance of the rights and norms of physical, psychological, informational and social security of each participant in the educational process, as well as methods and means of training used by pedagogical workers during the organization of the educational process, has a significant impact on the process of organizing general education computers. students of education in a professional medical college.

We believe that the main problem of the organization of the educational process and the assessment of knowledge in secondary schools is that the school system is mostly configured to reproduce the applicant's current material and its assessment, while in the institution of professional pre-higher education it is based directly on the formation of vocational, clinical thinking and the possibility of obtaining thorough knowledge and general competencies from applicants. After all, educational and professional programs, according to which applicants' study, provide for the implementation of the educational process based on systematic, professionally oriented, competent, student-centered approaches.

Conclusions and research perspectives. The results of the review of scientific sources became the theoretical basis for formulating a view of the phenomenon under study. We concluded

Слід зазначити, що педагогічними працівниками у процесі проведення практичних занять з навчальних дисциплін "біологія" та "українська мова" було використано інноваційні методи та засоби навчання, серед яких: *робота в малих групах, карусель, мікрофон, незакінчене речення, мозковий штурм, мозаїка, аналіз ситуації, сучасні методи конспектування скечноутинг та ейдос-конспект, асоціативний метод "кроссенс", ментальні карти*. Окрім цього, активно використовувались інформаційні платформи та застосунки: *Zoom, Proficonf, Viber, Telegram, Kahoot, Canva, Classtime, LearningApps, Padlet, Google-клас, Jamboard, На урок, Всеосвіта*.

Отже, доведено, що освітнє середовище, як система безпечних умов навчання, комфортної міжособистісної взаємодії, наявності доступних ресурсів для дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу, а також методів та засобів навчання, що використовуються педагогічними працівниками під час організації освітнього процесу має вагомий вплив на процес формування загальноосвітніх компетентностей у здобувачів освіти у фаховому медичному коледжі.

Ми вважаємо, що основною проблемою організації освітнього процесу та оцінювання знань у загальноосвітніх закладах є те, що система шкільної освіти налаштована здебільшого на відтворення здобувачем поточного матеріалу та його оцінювання, тоді як у закладі фахової передвищої освіти вона базується безпосередньо на формуванні у здобувачів освіти професійно-орієнтованого, клінічного мислення та можливості здобуття ним ґрунтовних знань та загальних компетентностей. Адже освітньо-професійні програми, за якими навчаються здобувачі, передбачають реалізацію освітнього процесу на основі системного, професійно-орієнтованого, компетентносного, студентоцентрованого підходів.

Висновки з даного дослідження і

that the quality of the educational environment is determined by the ability to provide all subjects of the educational process with opportunities to meet educational needs, personal development, self-development. And the educational environment of a professional medical college purposefully affects the professional and personal development of the future specialist, ensuring his readiness for professional activity and continued training, successful performance of social roles and self-realization in the process of life.

Therefore, we can say that the purposeful study of the educational environment, the identification of opportunities for the development of subjects allows not only to help subjects adapt to the conditions of the educational environment, but also to influence it in some way to achieve the desired features (quality characteristics), to promote the maximum implementation of educational goals.

As a result of the monitoring study, a significant impact of the educational environment on the quality of education, which indicate the indicators we obtained, was determined. A comparative analysis of school, entrance and semester indicators proved a significant improvement in the level of achievements in applicants for education in the disciplines studied. This, in turn, testifies to the effectiveness of the provision of educational services in a higher education institution and the formation of comprehensive competences at a high level in these disciplines. In addition, it is proved that not only the educational environment has a significant impact on the process of organizing basic competencies among applicants for education in a higher education institution, but also the methods and means of training used by pedagogical workers during practical classes.

The presence of an increase in the level of formation of general education competences during the training of applicants for education in a professional medical college has been established. There are positive changes between the competencies that were formed during

перспективи подальших розвідок.

Результати проведеного огляду наукових джерел стали теоретичною основою для формулювання погляду на досліджуваний феномен. Ми дійшли висновку, що якість освітнього середовища визначається здатністю забезпечувати всім суб'єктам освітнього процесу можливість для задоволення освітніх потреб, особистісного розвитку, саморозвитку. А освітнє середовище фахового медичного коледжу цілеспрямовано впливає на професійно-особистісний розвиток майбутнього фахівця, забезпечуючи його готовність до професійної діяльності та продовження навчання, успішного виконання соціальних ролей та самореалізації у процесі життєдіяльності.

Відтак, можемо стверджувати, що цілеспрямоване вивчення освітнього середовища, виявлення можливостей для розвитку суб'єктів дозволяє не тільки допомогти суб'єктам адаптуватись до умов освітнього середовища, але й певним чином впливати на нього з метою досягнення бажаних ознак (якісних характеристик), сприяти максимальній реалізації освітніх цілей.

В результаті моніторингового дослідження визначений вагомий вплив освітнього середовища на якість освіти, що констатують отримані нами показники. Порівняльним аналізом шкільних, вступних та семестрових показників, доведено суттєве покращення рівня досягнень у здобувачів освіти з досліджуваних дисциплін. Це в свою чергу, свідчить про ефективність надання освітніх послуг у закладі вищої освіти та формування загальноосвітніх компетентностей на високому рівні із зазначених дисциплін. Крім того, доведено, що не лише освітнє середовище має вагомий вплив на процес формування базових компетентностей у здобувачів освіти в закладі вищої освіти, а й методи та засоби навчання, що використовуються педагогічними працівниками під час проведення практичних занять.

Встановлено наявність підвищення рівня формування загальноосвітніх компетентностей під час навчання

incomplete secondary general education, as opposed to what the applicants acquired in the process of studying at a professional medical college.

Significant changes and positive dynamics of improvement of qualitative indicator and average score in Ukrainian language and biology in applicants of specialty 223 "Nursing", EP "Medicine" and EP "Nursing" were determined, compared to the indicators of entrance examinations and the level of achievements in secondary schools.

It should be noted that a favorable educational environment will affect not only the increase in the level of formation of competencies and programmatic learning outcomes for applicants, but also strengthen their motivation for educational activities. In turn, this will contribute to improving the system of organization of the educational process and improving the quality of professional training of specialists in the process of obtaining medical education.

The prospect of further research is based on systematic monitoring of the level of achievement in these academic groups during their study period.

здобувачів освіти у фаховому медичному коледжі. Найявні позитивні зміни між компетентностями, які були сформовані під час здобуття неповної середньої загальної освіти, на противагу тим, що здобувачі освіти набули у процесі навчання у фаховому медичному коледжі.

Визначено суттєві зміни та позитивну динаміку підвищення якісного показника та середнього балу з української мови та біології у здобувачів спеціальності 223 "Медсестринство", ОПП "Лікувальна справа" та ОПП "Сестринська справа", порівняно з показниками вступних іспитів та рівнем досягнень у загальноосвітніх закладах.

Слід зазначити, що сприятливе освітнє середовище впливатиме не лише на підвищення рівня сформованості компетентностей та програмних результатів навчання у здобувачів освіти, але й посилить їх мотивацію до освітньої діяльності. В свою чергу, це сприятиме вдосконаленню системи організації освітнього процесу та підвищенню якості професійної підготовки фахівців в процесі здобуття медичної освіти.

Перспектива подальших досліджень ґрунтується на систематичному моніторингу рівня досягнень у зазначених академічних групах протягом терміну їх навчання.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy (z dod. i dopov.) [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language (with additions)]* (2005) / uklad. i holov. red. V.T. Busel. Kyiv-Irpin: VTF "Perun", 1728 [in Ukrainian].
2. Honcharenko, S.U. (2006). Holovne – yakist osvity [The main thing is the quality of education]. *Pedahohichna hazeta – Pedagogical newspaper*, № 3, p. 4 [in Ukrainian].
3. Gordiichuk, S. (2016). Yakist yak priorytetnyi napriam osvitnoi diialnosti medychnoho navchalnoho zakladu [Quality as a priority area of educational activity of a medical school]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu im. T. Shevchenko (pedahohichni nauky) – Bulletin of Lugansk National University T. Shevchenko (pedagogical sciences)*, issue 6 (303), 100-107 [in Ukrainian].
4. Gordiichuk, S. (2016). Zabezpechennia yakosti osvitnoi diialnosti za uchastiu studentiv u vyshchomu medychnomu navchalnomu zakladi [Ensuring the quality of educational activities with the participation of students in a higher medical educational institution]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu im. I. Franka – Zhytomyr Ivan Franko State University Journal*, issue 3 (85), 37-42 [in Ukrainian].
5. Drahnev, Y.V. (2011). Informatiino-navchalne seredovyshche yak chynnyk profesiinoho rozvytku maibutnoho vchytelia fizychnoi kultury v umovakh informatiino-osvitnoho prostoru [Information and learning environment as a factor in the professional

development of future physical education teachers in the information and educational space]. *Pedahohika i psykholohiia profesiinoi osvity – Pedagogy and Psychology of Vocational Education*, issue № 1, 94-99 [in Ukrainian].

6. *Zakon Ukrainy № 2145–III vid 05.09.2017 r. "Pro osvitu" [Law of Ukraine "On Higher Education" № 2145–III from 05.09.2017]*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].

7. Kalinina, L.M. (2017). Tendentsii upravlinnia navchalnymy zakladamy [Trends in the management of educational institutions]. *Dyrektor shkoly – School director*, issue № 15-16 (807-808), 95-105 [in Ukrainian].

8. Lobach, N.V. (2014). Osvitnie seredovyshe yak zasib formuvannia informatsiino-analitychnoi kompetentnosti studentiv [Educational environment as a means of forming information and analytical competence of students]. *Naukovi zapysky. Serii: Problemy metodyky fizyko-matematychnoi i tekhnolohichnoi osvity – Scientific notes. Series: Problems of methods of physical, mathematical and technological education*. Kirovohrad: RVV KDPU named by V. Vynnychenka, issue 5, ch. 1, 42-46 [in Ukrainian].

9. Liashenko, O.I. (2005). Yakist osvity yak osnova funktsionuvannia y rozvytku suchasnykh system osvity [Quality of education as a basis for the functioning and development of modern education systems]. *Pedahohika i psykholohiia – Pedagogy and Psychology*, issue № 1, 5-12 [in Ukrainian].

10. Iaroshynska, O.O. (2015). *Teoretychni i metodychni zasady proektuvannia osvitnoho seredovyscha profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly [Theoretical and methodical bases of designing the educational environment of professional training of future primary school teachers]*. Doctor's thesis. Uman [in Ukrainian].

Received: April 21, 2022

Accepted: May 12, 2022